

OBČINSKA UPRAVA

GLASILO „KMETSKE ŽUPANSKE ZVEZE“.

Izhaja vsakega 10. in 25. dne meseca, ter stane celoletno 6 kron, polletno pa 3 krona

Dopise je pošiljati uredništvu »Občinska Uprava« v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo »Občinske Uprave« v Ljubljani

Odgovorni urednik:

Dr. Vladislav Pegan.

Cena oglasom je za dvostopno petitno vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

Našim čitateljem!

Ker smo prekinili v zadnjih številkah priobčevanje vojnega zakona in določila vojnih predpisov glede vlaganja in reševanja prošenj v vojaških zadevah — naznanjamo, da bomo odslej zopet priobčevali tozadevne predpise. — Od več strani se nam je zatrjevalo ustmeno in pismeno, da so posebno dobrodošla pojasnila glede prošenj v vojaških stvareh. — Pripravljeni smo dajati v tem oziru tudi posebna pojasnila na tozadevna vprašanja, ker ljudstvo še vedno ni na jasnem ravno glede vojaščine in ugodnosti, ki jo lahko dosežejo. Saj ravno vojaško breme ni najmanjše, ki teži in obremenjuje naš kmetski stan.

Vlaganje in reševanje prošenj za oproščenje vojaške službe.

(Dalje.)

O vlaganju in dokumentiranju (prilogah in dokazih) prošenj za ugodnost kot vzdrževatelj rodbine določa § 56. voj. predp. I. d. sledeče:

Prošnje za oproščenje redne prezenčne službe v mirnem času iz družbinskih oziror morajo se vlagati od podpore potrebnih rodbinskih članov tekom dobe naborne obveznosti reklamiranega (to je onega, za kogar se prosi), vsako leto meseca januarija in februarija pri pristojnem političnem oblastvu, najkasneje pa ob času glavnega nabora pri naborni komisiji, med tem ko se mora obstoječa pravica popolnoma dokazati. (Kakor smo že povdarjali v prejšnjih člankih, mora vsak prosilec, ki pride k naboru v tujem kraju, vložiti prošnjo pravočasno pri onem okrajnem glavarstvu, v ka-

terem ima domovinsko pravico; k naboru sme prinesiti prošnjo le takrat, če pride k naborni komisiji glavnega nabora v svojem okraju).

Oni, ki prosijo, da bi opravili nabor izven svojega pristojnega okraja, morejo obenem uveljaviti in dokazati tudi pravico do ugodnosti kot vzdrževatelj rodbine. (Zglaševanje nabornih obveznikov vrši se vsako leto meseca novembra ter se tudi primerno popred razglasi).

Uveljavljeno pravico mora politično okrajno oblastvo vpisati v naborno listo.

Svojci (starši i. t. d.) neuvrščenih novincev in nadomestnih rezervistov, ki pridejo v razmere, ki so podlaga za to ugodnost, ali pa ki so bili že takrat, ko so bili potrjeni, v tem razmerju, vlagati morajo s potrebnimi listinami opremljene prošnje pri pristojnih političnih okrajnih oblastvih. — (Omenili smo že, da se prošnja lahko vloži vsak čas, zlasti glede onega, ki že služi pri vojakih).

V dokaz pravice do ugodnosti je treba:

a) Izvestje, (družbinsko izvestje, družbinska pola o stanu družine), katero izvrši župni urad kolka prosto, če je pravica do ugodnosti utemeljena v zakonu.

Ondi, kjer se vpisujejo tozadevni časovni podatki (to je glede rojstva, smrti, poroke) po julijanskem koledarju, pripišejo naj se v izpisih tem podatkom vedno tudi v oklepajih časovni podatki po gregorijanskem koledarju. — (Op. — Ker je pri nas le ta v rabi, nima to določilo daljšega pomena. Navedli smo je le, ker hočemo podati vsa določila v polnem obsegu).

Če ne more vodja matičnih knjig (matrik), ki izvršuje izvestja o družinskem stanu, navesti dneva rojstva ali smrti enega ali drugega družinskega člana, ker je bil na primer ta ali oni družinski član rojen ali je umrl v kaki drugi župniji, morajo se dokazati take okolnosti, v kolikor so

odločujoče po določbah teh predpisov, s posebnimi rojstnimi ali mrtvaškimi listi.

Opustiti pa morajo voditelji matice vsaktere opazke, ki bi imele namen, vplivati neposredno na odločitev naborne komisije. — (Torej se mora opustiti vsaka opazka glede nesposobnosti za delo, vsaka priporočilna opazka i. t. d.).

Treba je dalje:

b) spričevalo, izgotovljeno od župana in dveh občinskih članov (med katerimi so lahko tudi samopravne vdove), kojih sinovi so pozvani k naboru ali če so še dolžni služiti, (pri čemur pa ne pride v poštev, ali služijo dejanski ali ne), in ki ne zahtevajo kake pravice do ugodnosti v izvrševanju službene dolžnosti.

To spričevalo mora obsegati: označbo reklamiranega (za katerega se prosi) in vseh onih družinskih članov, v katerih korist se prosi za oproščenje;

potrdilo glede nepremičnega posestva družine oziroma vsakega njenega posameznega člana, z navedbo kraja in občine, hiše oziroma hiš, dalje zemljišč obenem z vsebino njihove površine in sicer po njihovi vrsti sumarično;

navedbo vira za vzdrževanje obrta ali opravila, iz katerega pridobiva družina, oziroma vsak njen član, kakor tudi osobito oni, za kogar oproščenje se prosi (reklamirani), — potrebna sredstva za preživljanje in v koliki meri, dalje če so razmere slednjega (t. j. onega za katerega se prosi) — take in tako urejene, da je v stanu dajati rodbini dovolj podpore;

dokaz glede vseh z nepremičnim posestvom, obrtjo i. t. d. spojenih državnih davkov vsake vrste, v skupnem znesku in posamezno, brez (deželni, okrajni in) občinskih doklad; dalje

izjavo, ki naj se odda po natančnem pretresu in vestni presoji razmer po lastnem prepričanju, če je res odvisno vzdrževanje rodbine oziroma označenih rodbinskih članov od reklamiranega in če je doslej to dolžnost resnično ter v koliki meri izpolnjeval.

Če se reklamira (prosi za oproščenje) edinega zeta, mora obsegati to spričevalo — seveda s pridržkom, da živi njegova žena ali zakonski otrok — tudi še navedbo, če dotični izpolnjuje dolžnosti kot gospodar (glavar družine).

V slučaju, da v občini ni dveh označenih občanov, ki bi bila vešča branja in pisanja, dalje če se dva taka, ki sta tega vešča, brez povoda branita, ali končno, če bi imelo politično oblastvo sploh povod dvomiti o resničnosti predloženega spričevala, prepričati se mora to oblastvo samo o stvarnem položaju. Tozadevni poizvedovalni spisi se morajo priložiti prošnjam; ti tvorijo potem podlago za odločitev.

Župan (občinski predstojnik) potrdi s svojim podpisom na teh spričevalih popolno resničnost

vsebine kakor tudi pristnost podpisov obeh občinskih članov. Poleg tega mora izrečno potrditi, da imata sledaja sinove, ki imajo priti k prihodnjemu naboru z navedbo, kateremu starostnemu razredu pripadajo. — oziroma, da ne uživajo njihovi že potrjeni sinovi nikake ugodnosti v izvrševanju službene dolžnosti.

Župan mora prosilec (reklamanta) glede njegovega posestva izprašati in v slučaju, da se nahaja tako posestvo cele družine ali kakega posameznika v drugi občini, od njega zahtevati spričevalo dotične občine. — (Op. — Ker je mnogo občin, katerim bi izgotovljenje takih spričeval delalo preglavice, izvršujejo ta spričevala ponavadi in večinoma povsod okrajna glavarstva sama, ter povabijo v to svrhu župana in po zakonu potrebna dva občinska člana. Tudi preskrbe potem politična oblastva potrebne podatke glede davkov. Zato navadno zadostuje, če se s prošnjo predloži samo družinsko izvestje. — Prosimi je mogoče tudi osebno pri okrajnem glavarstvu).

Okolnost, da služi brat pri liniji ali se nahaja aktivno v domobranski službeni dolžnosti, ali je bil pozvan iz razmerja rezerve ali nadomestne rezerve k izjemnemu aktivnemu službovanju v mirnem času — če tega ni že stranka sama dokazala, mora se zagotoviti od političnega oblastva na podlagi uradnih aktov in zaznamb; če pa bi to ne bilo mogoče na zanesljiv način, — tako, da se zahteva prepis glavnoknjižnega lista potom pristojnega vojaškega dopolnilnega oblastva prve instance.

Izvlačke iz matice in spričevala je mogoče zopet porabiti, če oni, ki imajo pravico jih izgotoviti, na njih potrdijo, da obstoje nadaljne razmere nespremenjene, ali pa nastale premembe natančno navedejo.

Glede vlaganja in opremljenja (prilog) prošenj v onih slučajih, če prosijo za ugodnost kot za vzdrževalca rodbine stalno v inozemstvu naseljeni svojci kakega vojnega obveznika na podlagi § 34. vojnega zakona, so merodajna določila priloge V., ktera smo že priobčili v št. 1. »Občinske Uprave«, IV. letnika (1909).

(Dalje prih.)

Vojni zakon.

(Dalje.)

§ 55.

Vsako leto po žetvi se vrše kontrolni shodi*) (glavni raporti, slednji za častnike, sploh gažiste; op. pis.); za te se ne sme porabiti več kot po en dan.

*) Kontrolne shode zadnja leta ministerstvo administrativnim potom odpoveduje in se bodo najbrž zakonitim potom odpravili; ne pa tudi glavni raporti.

Pri teh kontrolnih shodih se morajo javiti vsi oni, ki so na stalnem dopustu, dalje vse one osebe v rezervi, deželni brambi, nadomestni rezervi in pomorski brambi, ki niso bile tekom leta niti v aktivni službi, niti v vojaški izučbi, in tudi niso opravile kake vojaške vaje. Prestopek te dolžnosti kaznuje se po vojaških disciplinarnih predpisih.

§ 56.

V zavezi armade (vojne mornarice) in deželne brambe se nahajajoči državni uradniki, uradniki Najvišjih zasebnih, družinskih in avitikalnih (= pradednih) zakladnih posestev, uradniki javnih zakladov, deželnih in okrajnih zastopstev in občin, katerim je poverjena politična uprava — če se zahteva za ta službena mesta dokaz o pravnih in državoslovnih študijah —, dalje profesorji in učitelji na javnih ali na takih učnih zavodih, ki imajo pravico javnosti, med ktere spadajo tudi ljudske šole, — morejo se v slučaju vojne pustiti na njihovih službenih mestih v onem številu, ki je neobhodno potrebno za izvrševanje upravne službe in za pouk, — to na predlog dotičnega strokovnega ministra z dovoljenjem Njegovega Veličanstva.

Enaka določila veljajo tudi za uslužbence pri pošti, brzojavni, železniški in parobrodni družbi, v kolikor so neobhodno potrebni za vzdrževanje obratovanja.

§ 57.

Vse zadeve deželne brambe spadajo v delokrog domobranskega ministra.

Poblížja določila vsebuje domobranski zakon.

Med vojno je podrejena vsa deželna bramba v vojaškem oziru od Njegovega Veličanstva določenemu vojaškemu zapovedniku.

Domobranski minister oziroma domobranski višji poveljnik — slednji po domobranskem ministru — je obvezan (državnega) vojnega ministra neprestano obveščati o stanju, oborožbi, dislokaciji (namestitvi), o vojaški izučbi in disciplini deželne brambe.

§ 58.

Za vrhovno vodstvo celokupnega črnovojništva je pozvan minister za deželno brambo.

Sklicana črna vojna je podrejena v vojaškem oziru vojaškemu zapovedniku, ki ga določi Njegovo Veličanstvo.

Minister za deželno brambo je obvezan neprestano obveščati (državnega) vojnega ministra o stanju in oboroženju črne vojne.

§ 59.

Častnike vseh stopinj za armado (vojno mornarico), deželno brambo in sklicano črno vojno imenuje Njegovo Veličanstvo.

§ 60.

Vsak častnik, proti kateremu ni naperjena niti kazensko-sodna, niti častno-sodna preiskava, lahko

odloži prostovoljno svojo stopnjo (šaržo); vendar pa s tem ravno tako ni oproščen izpolnjevanja po zakonu mu še pristoječe službene in vojne dolžnosti, kakor oni častnik, ki zgubi svojo stopnjo (šaržo) kazensko-sodnim ali častno-sodnim potom.

§ 61.

Brez vojaškega oblastvenega dovoljenja se ne smejo poročiti:

- aktivne osebe armade (vojne mornarice) in deželne brambe;
- neuvrščeni novinci armade (vojne mornarice) in deželne brambe;
- oni, ki so še obvezani služiti pri liniji, a so na stalnem dopustu, izvzemši one, ki so v zadnjih treh mesecih svoje linijske službene dolžnosti, in one, ki so na dopustu na podlagi § 32., drugi odstavek (učitelji), ali pa iz rodbinskih ozirov (§ 34., predzadnji odstavek);
- vpokojeni častniki z zaznambo za lokalna službovanja;
- osebe armade (vojne mornarice) in deželne brambe, ki se nahajajo v lokalni oskrbi kakkega vojaškega zavoda za invalide.

V slučaju prestopka te prepovedi se uporabljajo:

- pri aktivnih vojaških osebah vojaški kazenski zakoni in predpisi;
- pri neaktivnih tozadevnih osebah kazenska določila § 50.

Sokrivi so podvrženi enakemu postopanju.

Vse druge tukaj ne označene osebe armade (vojne mornarice) in deželne brambe — všteti neuvrščene in neaktivne nadomestne rezerviste — ne potrebujejo za ženitev nikakega vojaško-oblastvenega dovoljenja.

(Dalje sledi.)

Kako se ravna v vojni z ranjenci, bolniki in vjetniki.

To bo gotovo zanimalo naše čitatelje, zato prinašamo v sledečem

p o s n e t e k

iz dogovora za izboljšanje usode ranjencev in bolnikov v vojni.

(Sklenjeno v Genevi [Genf] leta 1906.).

1. Ranjenci in bolniki se morajo brez razlike narodnosti spoštovati in negovati (oskrbovati) od strani vojskujočega se nasprotnika, v čegar roke (vjetništvo) pridejo. — Oni vojskujoči se del, ki je prisiljen prepustiti svojemu nasprotniku bolnike in ranjence, naj prepusti v njihovo oskrbo — če mogoče — sovražniku del svojega sanitetnega osobja in materijala.

2. Vojaška oblastva smejo pozvati tudi prebivalce dežele v postrežbo bolnikov in ranjencev; za to se jim naklonijo posebno varstvo in gotove ugodnosti.

3. Na one sanitetne naprave, ki spremljajo armado v vojno (divizijske sanitetne naprave [zavodi], vojne bolnišnice i. t. d.) je treba obenem z naloženim materijalom paziti in jih ščititi. — Vendar pa jenja ta zaščita, če škodujejo sovražniku (vsled obstreljevanja z zlim namenom).

4. Paziti se mora (spoštovati) in ščititi jih — na vse one, ki bolnike zbirajo in jih oskrbujejo (nosilce ranjencev, nosilce bandaž (= zdravstvenih priprav), zdravnike, duhovnike, sanitetno moštvo. — Če padejo sovražniku v roke, ne sme se postopati z njimi kot z vojnimi vjetniki, ampak nadaljevati morajo ondi svoje delovanje. — Razven tega jim mora zagotoviti sovražnik zato tekom vse dobe (vjetništva namreč) njihove pristojbine.

5. Preje omenjeno osobje nosi v svrhu označbe na levi rami belo obvezo z rdečim križem.

Ta rdeči križ (genevski križ) se nahaja kot spoznavalni znak (označilo) tudi na varstvu podvrženem materijalu (vozeh).

6. V svrhu izpoznavanja v vojni postavljenih sanitetnih naprav (pomožni prostor, prostor za obvezovanje, vojna bolnišnica) se rabi bela zastava z rdečim križem, poleg nje pa še zastava vojskojoče se sile. (Pri nas črno-žolta [= rumena] zastava.)

Lastni (samostojni) in prenešeni delokrog.

Naše občine, naša županstva še danes ne vedo razločevati, ktera opravila spadajo v njihov lastni, to je samostojni, od vsakega državnega oblastva neodvisni, in ktera zopet v prenešeni delokrog, torej posli, ktere opravljajo občine za državo bodisi na podlagi zakonitih določil ali pa posebnih odlokov upravnih oblastev.

V zadevi občinskih računov koncem upravnega leta je v nekem slučaju poročalo neko županstvo deželnemu odboru, da so se potem, ko so bili izpostavljeni javnemu vpogledu, — poslali na e. k. r. okrajno glavarstvo, ktero jih je vselej odobrilo!

Če bi dotični občini stal na čelu analfabet (— kakoršnih sicer hvala Bogu pač ni med našimi župani —), potem bi bilo to odpustljivo. Ampak na čelu dotične občine stoji precej vešč, skušen in izobražen župan, pa vendar ne loči, kaj spada v lastni delokrog županstva, v občinsko avtonomijo. — Čudimo se le, kako je moglo e. k. r. okrajno glavarstvo odobriti občinske račune,

ker vendar nasprotuje to zakonu; in v kaki obliki se je moglo to zgoditi?

Nadzorstvena pravica države je načrtana v § 94. občinskega reda, ne more pa nikdar posegati v one posle, ki se tičejo občinskega gospodarstva v okviru deželnih postav. — Nikakor nimajo torej politična oblastva odobravati kakih občinskih računov; temmanj pa imajo kako dolžnost občine predlagati račune tem oblastvom.

Prva kompetentna instanca, ki sklepa o občinskem gospodarstvu — je o b č i n s k i o d b o r. Ta ima edini pravico odobriti ali potrditi vsakoletne račune po § 31., točka 4 in § 66., drugi odstavek občinskega reda.

Nadzorstvena oblast v gospodarskih zadevah pa je e d i n o l e d e ž e l n i o d b o r.

Vsaka pritožba tičoča se občinskega gospodarstva spada torej tudi le pred deželni odbor.

Mi bi le želeli, da si naša županstva to enkrat za vselej zapomnijo, da bi nam ne bilo treba zopet pisati o tem, kar smo že itak večkrat storili — in kakor vidimo — brez popolnega vspeha.

Mi hočemo vzgojiti samostojne župane, ki naj se zavedajo, do ktere meje sega v njihove pravice državna oblast in kje ta poneha ter se začne njihova avtonomna pravica pod nadzorstvom deželne najvišje avtonomne oblasti — deželnega odbora.

Vprašanja in odgovori.

216. G o s p. I. S t. v D o b r e p.

V p r a š a n j e :

Neka stranka je kupila kos njive, da zgradi hišo tik okrajne ceste in tik občinske poti. Na drugi strani je zemlja sosedova. Prostora svojega ima le za stavbo samo. Sosed ugovarja stavbi, češ, da ne pusti staviti do meje, pa tudi ne, da bi zidarji hodili po njegovem svetu. Ali bo sosed mogel zabraniti stavbo? Ali morda zagradi mejo?

O d g v o r :

Vprašanje nastane, če so se takrat, ko se je dalo stavbno dovoljenje, glede oddaljenosti stavbe od ceste npoštevala določila § 67. stavbnega reda (postave od 25. oktobra 1875, dež. zak. št. 26) z morebitnimi izjemami. — Če se je pri izdaji stavbnega privoljenja postopalo pravilno, kot določa § 9. omenjene postave in je bil sosedmejaš pozvan k ogledni komisiji v svrhu, da stavi ugovore, pa vkljub obvestilu ni prišel, in sploh ni bil v postavnem roku stavljen noben ugovor, je po našem mnenju sedaj čas za to že zapoznjen. Seveda pa mi iz Vašega vprašanja ne moremo natančno presojati dejanskega položaja, vsled tega tudi ne dati povsem obveznega odgovora. — Zato bodi najbolje, če se stvar reši uradnim potom na ta način, da o pritožbi oziroma ugovoru sosedu sklepa občinski odbor, oziroma kot druga instanca deželni odbor, če se ne dá spor poravnati mirnim potom. — Sosed pa seveda lahko zagradi svojo mejo; tega mu ni mogoče zabraniti, če ni za prehod pridobljena kaka servitutna pravica.

217. Županstvo Pol. (n. a.)

Vprašanje:

N. N. hoče sezidati hišo na njivi, ki leži tik ob pokopališki meji. — Koliko metrov mora biti oddaljena stavba od pokopališke ograje?

Odgovor:

Dvorni dekret z dne 24. maja 1835 določa v tem oziru sledeče: »Stavbe in poslopja za bivališče se smejo staviti vsekakor le v razdalji več kot 5 sežnjev (klafter = 9 m 48 cm) od pokopališč.« — Upravno sodišče pa je v nekem slučaju odločilo: »Ta predpis pa ne ovira stavbnega oblastva, da po obstoječih dejanskih razmerah spozna kot potrebno tudi večjo razdaljo med pokopališči in poslopji za stanovanja.« — Razdalja naj se določi pri komisijskem ogledu sporazumno tudi s cerkvenim predstojništvom. Paziti je pri stavbnem dovoljenju na zdravstvene ozire!

218. Županstvo Pred. (n. a.)

Vprašanje:

Nek posestnik je zasadil pred mnogo leti orehovo drevo poleg svoje hiše — vendar pa na občinsko zemljišče, in je od takrat tudi vedno spravljal orehe, ne da bi kdo ugovarjal. Ali imajo njegovi nasledniki danes pravico, drevo posekati in prodati?

Odgovor:

Po državljskem pravu je vsajeno drevo vedno last onega, na čegar zemljišču raste in kogar last je to zemljišče. — Nasledniki onega, ki je drevo vsadil, ga torej ne smejo posekati, pač pa uživati sad vsled priposestvanja.

219. Županstvo Pr. (n. a.)

Vprašanje:

Če kdo posinovi ali pohčeri kakega tujega otroka, kje ima ta otrok domovinsko pravico?

Odgovor:

Po § 6. zakona z dne 3. decembra 1863, drž. zak. št. 105, posinovljenje i. t. d. (če kdo vzame otroka za svojega) — še ne vtemeljuje otrokove domovinske pravice. Otrok obdrži marveč domovinsko pravico v oni občini, kjer jo je imel popred.

220. Županstvo Dr. — (n. a.)

Vprašanje:

Župan zboli in namerava odložiti županstvo. Ali izgubi s tem tudi mandat kot občinski odbornik in ali je zato treba pozvati v odbor namestnika?

Odgovor:

Čisto jasno je, da župan, če hoče odložiti le županstvo, ne more izgubiti vsled tega mandata kot občinski odbornik, če ne odloži obenem izrecno tudi odborništva. Nikakor ne gre, da bi se njegova prostovoljna odpoved tolmačila razsežneje, kakor želi on sam. — Le če odloži mesto občinskega odbornika dotični, ki je župan, je posledica tega izguba županstva, nikakor pa ne narobe.

221. Županstvo v B.

Vprašanje:

Tukajšno župnišče ima del »morosta« (barja), ki ga obdeluje in pri tem rabi poljsko pot, po kateri vozijo tudi drugi posestniki. To pot morajo popravljati vsi posestniki, ki jo rabijo. Vprašanje nastane, ali mora tudi župnišče to delo opravljati samo za sebe kakor posestnik, ali mora mesto njega to storiti občina? — Ako je poslednje, po kateri postavi naj se to izvršuje?

Odgovor:

Mi ne najdemo nikakega zakonskega določila, po katerem bi bilo župnišče izvzeto od dolžnosti glede po-

pravljanja poti na barju. V splošnem določa § 494. občega državljskega zakonika, da prispevajo za vzdrževanje potov, mostov in stezâ sorazmerno vse osebe ali posestniki, ki imajo pravico do njihove uporabe, — toliko, kolikor imajo od tega koristi. — Dalje določa § 6. cestnega zakona (z dne 28. julija 1889 dež. zak. št. 17), da morajo nejavne poti (zasebne poti) vzdrževati udeleženi zasebniki, ki jih rabijo; to so zlasti poljske poti, med ktere spada tudi Vaša. — Pa tudi iz § 75. občinskega reda se razvidi, da župnišče ne more biti izvzeto od popravljanja, ker so po točki 2. priklad in naklad (torej tudi tlake, § 73. : 2) oproščeni dušni pastirji od kongruie le glede občinskih potreb, ne pa tudi glede drugih. — Pridejo pa dalje v poštev predpisi, tikajoči se obdelavanja barja, — zakon z dne 23. avgusta 1877 dež. zak. št. 14. — Tu določa § 38. glede tlačanskih del samo, da se lahko opravijo po namestnikih ali pa proti odplačilu, dalje § 41., da trpe stroške (za vzdrževanje) posestniki onih zemljišč, kojim v korist se ta pota vzdržujejo ali napravljajo. — Nikjer pa ni določeno, da bi bila župnišča izvzeta. Seveda pa se lahko sosedni posestniki medsebojno dogovore, da namesto župnišča oskrbujejo dotično pot po enakih določilih, kakor se tičejo prispevkov za farno občino. To bi bila najenostavnejša rešitev; občina pa ne more nositi stroškov za taka pota (štrudone), ker zato ni nikakega zakonitega določila.

222. Županstvo Št. I. pri V.

Vprašanje:

V tukajšnji občini je posestnik nanovo nasadil gozd po parcelah, kjer je bil dosedaj pašnik oziroma travnik v obsegu pribl. 8 ha. Kam naj se odpošlje prošnja, da bo 25 let davka prost in kako naj se prošnja kolekuje?

Odgovor:

Če meni dotični posestnik, da ima pravico do davčne oprostitve, vložiti lahko prošnjo v smislu § 33. zakona z dne 23. maja 1883 drž. zak. št. 83 na politično okrajno oblastvo (okrajno glavarstvo) ali na davkarijo tekom 4 tednov po izvršeni pogoditvi. Kolkuje se prošnja z 1 kronskim kolkom.

Mi pa dvomimo, če bo dosegel oproščenje, ker se besedilo § 3. zakona z dne 24. maja 1869 drž. zak. št. 88 (začasno oproščenje zemljiškega davka) nanaša na nove nasade gorskih gozdov (črnih, jelovih gozdov, takozvanih — nemški — »Hochwälder«). Sicer pa nam ni znano, v kakšni obliki se je izvršila nasaditev, zato naj posestnik novosajenega gozda pač vložiti prošnjo, saj to je vsakemu prosto.

223. Gospod F. Šk., obč. taj. v Novicerkvi pri Celju.

Vprašanje:

Vložil sem za več občin pritožbo zoper zahtevo finančnih organov, izvrševati kolkovno revizijo. Vse te občine so dobile odlok finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru, ki se sklicuje na določilo § 97. zakona z dne 9. svečana 1850, drž. zak. št. 50, po katerem so finančna oblastva upravičena izvrševati kolkovno revizijo pri javnih oblastvih in uradih, med ktere spadajo tudi občinski uradi. — V ravnatem odloku pa prizna imenovano ravnateljstvo, da se v smislu odločbe upravnega sodišča z dne 18. septembra 1900 št. 14.504 res ne nanaša pravica kolkovne revizije pri občinskem uradu na akte, tičeče se prostega upravljanja občinskega premoženja, pač pa na one zadeve in akte, kadar posluje občina kot oblastvo, torej prenešene delokroga. — Županstvo mora po tem odloku dopustiti revizijo teh aktov. Če bi pa županstvo to še nadalje hotelo preprečiti, — tako se glasi odlok dalje —, bo ravnateljstvo prisiljeno obrniti se na okrajno glavarstvo. Po odredbah finančnega ministerstva pri manjših

občinah povodom revizij ne bo več sodeloval uradnik političnega oblastva. — Proti temu odloku je dopuščen priziv tekom 30 dni.

Kako naj se sedaj ravnamo? — Ali naj za vsako občino posebej napravim ugovor? — Ali mora biti kolkovan?

O d g o v o r :

V zadevi kolkovnih revizij smo dali že mnogo pojasnil, tako v »Občinski Upravi« št. 12 iz leta 1907 na strani 96; — v št. 19 iz leta 1907 na strani 146/7; dalje v »Obč. Upr.« št. 10 iz leta 1908 na strani 79 in v št. 21 na strani 164. — Res da imajo finančne oblasti pravico izvrševati kolkovne revizije tudi v občinskih uradih glede aktov prenešenega delokroga, toda kateri akti spadajo v ta delokrog, tega kak finančni paznik pač ne more presoditi. — Zato vstrajate lahko pri svoji zahtevi, da se kolkovnemu revizorju prideli kak politični uradnik. Saj pri manjših občinah lahko sodeluje pri več revizijah na dan. Pritožbo mogoče Vam je vložiti le v tem smislu, ker načelo, da se sme vršiti revizija le glede aktov prenešenega delokroga, je itak že izvojevano. O d l o č n o p a m o r a t e z a v r n i t i r e v i z o r j a , č e b i h o t e l i t u d i s p i s e , r a č u n e , k n j i g e i . t . d . t i č o č e s e p r o s t e g a u p r a v l j a n j a o b č i n s k e g a p r e m o ž e n j a . — Kolka prosta pa je pritožba ravno tako, kakor je bila prva tozadevna vloga; saj se gre za javno stvar. Če vložite pritožbo, vložite jo za vsako občino posebej. — Gotovo pa je, da se bo finančno oblastvo branilo zahtevati političnega uradnika, ker stroške mora nositi le oni, ki odredi revizijo na ta način.

224. Ž u p a n s t v o Š m . o k r a j K .

V p r a š a n j e :

Tukajšni posestnik L. I. je prišel k županstvu z napisanim spričevalom, da se je od 1890. do 1893. učil jermenarstva in sedlarstva, ter da je potem ravnoondi še delal 2 leti. Prosil je župana, da mu to spričevalo podpiše in potrdi. — Župan, — ki vso navedeno učno in pomočniško dobo ni bil doma in mu razmere niso bile znane, je dotičnega prosilca le vprašal, če se je rokodelstva res učil in če zna delati. Prosilec je to potrdil, in župan mu je — nič slabega sluteč — podpisal dotično listino. Na podlagi tega je dobil prosilec od c. kr. okrajnega glavarstva obrtni list in izvršuje sedaj obrt. Sedaj pa trdi obrtnik, ki ga je navedel L. I., da se je izučil pri njem obrti, da se ni učil niti pri njem niti kje drugod in da to lahko potrdi s prisego. — Vprašamo: 1. Ali zadene zato župana kakšna kazen, ker je spričevalo podpisal, dasiravno je bil ogoljufan za ta podpis? — 2. Ali boče L. I. sedaj odzvet obrtni list, ko se dokaže, da se v resnici ni učil obrta? — 3. Ali zadene L. I. kaka kazen zato, da je na tak način prevaril oblasti za obrtni list.

O d g o v o r :

1. Kakšno stališče bo zavzelo proti županu okrajno glavarstvo, ki je v tem slučaju kompetentno v smislu obrtnega zakona, tega mi ne moremo povedati. Morebiti da se opraviči, ker je delal v dobri veri (bona fide). Na vsak način pa je bila županova dolžnost, predno je podpisal spričevalo, ki je imelo nadomeščati učno pismo, prepričati se, če so podatki prosilčevi resnični. Vestna natančnost mora biti pogoj županovega uradovanja, ne pa površnost in lahkomišelnost.

2. Po § 57. zakona z dne 5. februarja 1907 drž. zak. št. 26 sme obrtno oblastvo (okrajno glavarstvo) dotičniku odvzeti obrtni list in prepovedati izvrševanje obrta, kakor hitro se dokaže, da mu je že od početka manjkala in mu še manjka kakšna zakonita potrebščina za samostojno obrtovanje.

3. L. I. je gotovo tudi kaznjiv. Ktero oblastvo bo kompetentno izreči sodbo, o tem se mi tudi ne moremo izjaviti. Odvisno je to od raznih okolnosti, ki se bodo pokazale šele po zaslišanju in predpreiskavi. Obrtni red nima za ta slučaj posebnih določil, ampak § 141. pravi, da imajo obrtna oblastva dolžnost kaznovati prestopke tega zakona, kolikor ne nastopi uradno poslovanje rednega kazenskega sodišča. — Po našem mnenju pa spada navedeno dejanje pred sodišče, ker je L. I. (— česar pa iz Vašega vprašanja nismo razvideli —) spričevalo skoro gotovo ponaredil. Kakšno stališče bo zavzel sodnik, ne vemo. Morda bo spravil dejanje pod judikaturu §§ 197. do 201. (zlasti § 197.) kazenskega zakona kot goljufigo ali zvijačo, oziroma § 320. tega zakona (ponarejanje listin).

225. Ž u p a n s t v o Š t . J o š t p r i V r h n i k i .

V p r a š a n j e :

V tukajšni občini moramo plačevati od cerkvenikovega stanovanja hišni davek. Hiša je last občine ter se rabi izključno le za stanovanje cerkvenika in njegove obitelji. Kam naj naredimo prošnjo, da bodemo hišnega davka prosti?

O d g o v o r :

Oproščenje tega davka v Vašem slučaju ni mogoče, kakor določajo pobljža določila k posameznim predpisom patenta o davkih na poslopja (dekret dvorne pisarne z dne 29. svečana 1820). — Tam stoji, da stanovanja cerkvenikov, cerkvenih služabnikov, nositeljev neba, zvonarjev in organistov, niso podvržena hišnemu (najemniškemu) davku, če se nahajajo ta stanovanja v župnih poslopih (župniščih) in če se zanje ne plačuje nikaka najemnina. Ker pa je dotična hiša občinska last, morate plačevati navedeni davek. Davka prosta pa so lahko tudi ona stanovanja neobhodno potrebnega cerkvenega osebja, ki niso ravno v župnišču samem, ampak se smatrajo kot stranska poslopja, ter so bila tudi sezidana v gornji namen. (Odločba finančnega ministerstva 29. decembra 1860 št. 71.921 in 4. julija 1861 št. 22.870).

226. Ž u p a n s t v o Š t . V . n a N .

V p r a š a n j e :

Tukajšno bralno društvo je naznanilo preko županstva okrajnemu glavarstvu prireditve plesne veselice v privatni hiši za svoje člane in upeljane goste. Okr. glavarstvo je potom županstva obvestilo društvo, odnosno predsednika društva, da vzame na podlagi § 14. in 15. drž. društvenega zakona iz leta 1867. prireditve na znanje in je županstvo obenem o tem obvestilo s pristavkom, da uraduje kot lokalna policija. — Županstvo je iz važnih policijskih ozirov ukrenilo in z ukazom odredilo, da se ne sme ples vršiti čez 10. uro ponoči. — Ob 1/2 11. uri pa se je županstvo na licu mesta prepričalo, da se društvo ukazu ni pokorilo. — Kako naj županstvo postopa? — Ako se to naznani na glavarstvo, bi bilo to mogoče brez uspeha.

O d g o v o r :

Pri tem vprašanju se moramo nekoliko pomuditi. — Vprašanje, koliko je bilo okrajno glavarstvo po zakonu upravičeno do rešitve v navedenem smislu, — pustimo na strani. Ampak glavarstvo je popolnoma pravilno v obvestilo pristavilo, naj županstvo uraduje kot lokalna policija. — Vpoštev pride vprašanje, ali je smatralo županstvo oziroma ali je sploh smatrati dotično prireditve plesne veselice kot javno. Po našem mnenju na vsak način, ker so zlasti bili navzoči tuji gostje, torej se plesna veselica ni mogla prištevati domačim (hišnim) plesom. Za vsak javen ples in plesno godbo pa je treba oblastvenega dovoljenja na podlagi Najvišje odločbe z dne 5. maja 1827, dvorni dekret z dne 12. maja 1827 št. 13.112.

To dovoljeje pa mora dati v smislu obstoječih zakonskih določil županstvo, ker ravno spadajo take prireditve v področje krajevne (— npravstvene —) policije. To kompetenco je priznalo občinam posebej še državno ministerstvo glasom razpisa z dne 18. januarja 1865, št. 319 S. M.

Na ta slučaj se torej nanašajo določila točke 7. paragrafa 28. občinskega reda in glede kaznovanja po občinskem kazenskem senatu na podlagi § 58. tega zakona. — Ker se ondotno bralno društvo ni pokorilo ukrepu županstva, odnosno župana kot načelnika krajevne policije, je storjeno dejanje brez dvomno kaznjivo in sicer na podlagi ministerske naredbe z dne 30. septembra 1867.

Vprašanje nastane dalje le, kdo je kaznjiv, ker društvo kot tako ni fizična oseba. Po našem mnenju je kaznjiv oni, ki društvo na zunaj zastopa, torej predsednik, ki je bil gotovo tudi prireditelj plesne veselice in s čegar vednostjo se je preko dobljenega ukaza plesalo čez določeno uro. — Seveda mora plačati društvo tudi plesno licenco.

Iz navedenega sledi, da sploh ne gre tega prestopka naznanjati na okrajno glavarstvo, ker glede sodbe ni kompetentno. Pač pa se mora nasloviti morebitna pritožba stranke na to oblastvo. Proti odločbam političnih oblastev se občina ne more pritožiti, ampak le prizadeta stranka. V tem oziru obstoji večje število ministerskih odredb, ki jih pa mi tukaj ne moremo navajati.

227. Županstvo Št. V. na N.

Vprašanje:

Vaški in drugi fantje se ustavljajo med sv. mašo zunaj cerkve, dasiravno je v cerkvi dovolj prostora, in se tudi nedostojno obnašajo zunaj cerkve. Ta izgled vleče za seboj tudi mlajše fantaline, ki posnamajo starejše.

Ni-li to kaznjivo po § 28. občinskega reda, ker se pohujšanje dela med mladino? Kako to preprečiti? — Jeli treba prej sklep občinskega odbora razglasiti ali lahko kar županstvo postopa v svojem področju? — Nili potem kompetent deželni odbor razsojati o pritožbi proti sklepu županstva oziroma občinskega odbora, ker je (— »baje« — pravite; čemu?) — občinski odbor odnosno županstvo avtonomna oblast razsojati (— kompetentna — mislite najbrž —) z ozirom na § 28. občinskega reda, ne pa glavarstvo. — Občinski odbor je že pred 3 leti tak sklep napravil in razglasil, toda prejšnji glavlar je sklep razveljavil na veselje prizadetih.

Odgovor:

Po našem mnenju gori omenjeno pohujšanje ni take vrste, da bi postopalo županstvo po § 28., točka 7 obč. reda. V tem § mišljeno je vsekakor drugo pohujšanje po zloglasnih osebah i. t. d. — Sicer pa ne vemo, za kakšno pohujšanje da se gre. Mlade dečake bodete pač ukrotili s pomočjo starišev ali njihovih gospodarjev. — Kako pa naj postopate proti odrastlim, odvisno je od tega, kaj počenjajo zunaj cerkve. Če uganjajo kaj takega, kar bi motilo službo božjo, potem se obrnite pač na pristojno sodišče da bo postopalo proti njim po § 122. in 123. kazenskega zakona, oziroma po § 303. tega zakona. Po odoku najvišjega sodišča z dne 21. junija 1880, št. 4033 solnamreč kaznjivi vsi oni, ki se med javno službo božjo (ve rsko vajo) vedoma obnašajo nespodobno na tak način, k je zmožen vzbujati nevoljo drugih in sicer tudi takrat, če se jim ne dokaže namen žaliti cerkev, in ne da bi ta nevolja dosegla tudi one, ki so pri opraviu neposredno udeleženi. — Če dadó torej fantje s pohujševalnim obnašanjem povod za javno nevoljo, ali če motijo službo božjo — kar pred sodišče ž njimi — seveda z navedbo imen n d e j s t e v l

Občinski odbor pa ni kompetent v tem oziru delati kake sklepe. Pač pa je po našem mnenju dolžnost županova, posvariti fante in jih popred opozoriti na sodno postopanje. Seveda tudi deželni odbor ni kompetent razsojati v takih zadevah. — Kar se tiče kompetence občinskega odbora, določa dovolj jasno § 30. in 31. obč. reda, da sklepa občinski odbor le v občinskih rečeh, to se pravi v občinskih gospodarskih zadevah. Poslovanje županova v stvareh krajevne policije pa spada v prenešeni delokrog. Zato je okrajno glavarstvo preje omenjeni odborov sklep opravičeno razveljavilo.

228. Županstvo Dob... (n. a.)

Vprašanje:

Kam je pristojen nezakonski otrok neke vdove, ki je prišel na svet po smrti soprogovi, ki pa ni njegov (t. j. ni posthumus)? Ali v oni občini, kjer je bila pristojna otrokova mati ob času njegovega rojstva, ali v oni občini, kamor je spadala mati, dokler še ni bila omožena?

Odgovor:

Po § 6., drugi odstavek domovinskega zakona iz leta 1863 (drž. zak. št. 105) imajo nezakonski otroci domovinsko pravico v isti občini, v kateri je imela njihova mati to pravico ob porodu. Pri tem pa ne pride v poštev, če je bila mati ob času poroda že vdova ali ne, dalje če je utemeljena domovinska pravica na podlagi svoječasne možitve ali pa na kak drug način.

V tem smislu je odločilo upravno sodišče z odlokom z dne 20. junija 1896, št. 3705.

Ker je vdova po moževi smrti pristojna v Vašo občino, je ravno tja pristojen tudi njen nezakonski otrok.

229. I. Ž. v Ž. (n. a.)

Vprašanje:

Več kakor trideset let imam v lasti neko zemljišče. To pa mi hoče sedaj odvzeti občina, češ, da je rabi za razširjenje ceste. — Ali mi more občina odvzeti to zemljišče, morebiti potom razlastitve?

Odgovor:

Tozadevno postavno določilo občega državlanskega zakonika določa, da je oni, ki je tekom 30 let kako zemljišče kot lastnik mirno in nemoteno posedoval in rabil, — na ta način postal vsled priposestovanja lastnik dotičnega zemljišča. — Prisilnim potom bi se Vam moglo odvzeti to zemljišče le z razlastitvijo v svrhu izpeljave nove javne ceste. Vendar pa bo politično oblasvo razlastitev dovolilo samo, če je cesta na vsak način potrebna in če se prepriča, da se cesta brez dotičnega zemljišča ne da zgraditi. — Skrbite za to, da se vknjiži v zemljiški knjigi Vaša lastninska pravica in se obrnite v ta namen naravnost na sodišče.

230. Županstvo M. na d L. (n. a.)

Vprašanje:

Pri nas je umrl trgovec, ki je bival tu dvajset let stalno in nepretrgano. Pristojen pa je bil v neko drugo občino. Prosil ni ne on pa tudi ne njegova domovinska občina za vsprejem v domovinsko zvezo naše občine. Umrl je že pred 4 leti. Sedaj pa prosi vdova, da se ji podeli tukaj domovinstvo. Ali mora naša občina priznati vdovi pristojnost, četudi živi kot vdova tu šele 4 leta? — Kake ubožne podpore še ni prejela, pa tudi ne prosila zanjo.

Odgovor:

Ker je bivala vdova ondi več nego deset let nepretrgoma in ni uživala kake javne ubožne preskrbe, ji domovinske pravice ne morete odreči, posebno ne, ker je imel že njen pokojni mož vsled naddesetletnega bivanja pravico do domovinstva v Vaši občini. Če ste še vedno v dvomu, obrnite se na okrajno glavarstvo.

231. N. N. v Ž. (n. a.)

Vprašanje:

Pravico imam, da vozim po neki zasebni poti seno, žito, drva, steljo i. t. d. Ob tem potu pa raste ničvredno grmičevje, vsled česar mi je vožnja sena skoro nemogoča, ker mi grmovje posname cele kupe sena i. dr. — Ali smem posekati ali odstraniti to grmovje brez lastnikovega dovoljenja?

Odgovor:

Ne smete! Prosim vas, da ali sam odstranite grmovje, ali pa vam dovoli, da je odstranite. Seveda bi ga lahko prisilili do tega oblastvenim potom, ampak le če imate že pridobljeno (priposestovano) služnostno pravico. Sicer pa vedno »lepa beseda lepo mesto najde«. Le ne brezpotrebnih preprirov in pravi!

232. Županstvo B1. (n. a.)

Vprašanje:

Ali obstoji kak predpis ali ukaz, da se morajo hraniti vse priloge in računi k letnim občinskim računom?

Odgovor:

Zakona in tudi splošnega ukaza ni za to, da bi bil prav potreben. Deželni odbor to tudi zahteva pri vsaki prilici. Sicer pa če je župan vesten, bo račune in vse priloge tudi hranil, ne le eno leto, ampak daljšo dobo vsaj 10 let. Priporočati je pa, da se take priloge sploh ne uničijo.

233. Jurij D. v T. (n. a.)

Vprašanje:

V najem sem vzel njivo za petletno dobo. Posestnik njive pa jo je med tem prodal, še predno je potekla doba najemnine. — Ali mi jo mora pustiti novi posestnik do konca pogojene dobe.

Odgovor:

Le v tem slučaju ga lahko prisilite k temu, če je najemninska pogodba vknjižena v zemljiški knjigi. Drugače vam sme novi lastnik njivo takoj odreči. Sedanji pridelek na njivi je seveda le Vaša last.

Razne vesti.

Kmetijski pouk pri vojakih. Opravičene so tožbe, da triletna vojaška služba izneveri na tisoče mladeničev kmetškemu stanu. Tam se navadi mesta, zato gre marsikdo raje kot delavec v tovarne, k železnicam ali kot hlapec služiti v trgovine. — Glavni vzrok temu odtujevanju častivrednemu kmetškemu stanu je, da kmetški sin tekom cele vojaške dobe ne čuje ničesar o kmetijstvu, razven kake psojke »dummer, verflucher Bauer« (= neumni, prokleti kmet). Seveda to ne more vzbujati ljubezni do svojega stanu mladeniču. — Sprožila se je že večkrat v javnosti misel, naj bi se uvedel pri vojakih pouk o kmetijstvu, kar bi bilo v resnici vse hvalevredno. Če bi videl kmetški sin, da se ta stan upošteva tudi pri vojakih, povrnil se bo tem rajše k rodni grudi. V Italiji se je tak pouk v armado uvedel že leta 1908. Vsako leto se poučuje najmanj 15.000 vojakov, a doseglo je število tudi že 27.000. — V Avstriji se je letos uvedel poizkus v Hebu. Oglasilo se je nad 100 vojakov, a sprejeti je bilo mogoče le 45. Bilo je 27 predavanj. S tem bi bil narejen začetek, a upamo kmalu na uvedbo splošnega pouka, kar toplo pozdravljamo!

Meja med Kranjsko in Hrvatsko. Med Kranjsko in Hrvatsko je nekaj krajev na meji, o katerih se ne ve in še ni določeno, kam spadajo.

Čudno je to pač, da se zadeva še doslej ni rešila, saj obravnavalo se je že davno. Največja kraja, za ktera bo treba dognati, ali spadata k tostranski (cis-) ali onostranski (-translitvanski-ogrski) državni polovici, sta Žumberak ob metliškem in Marindol ob črnomaljskem sodnem okraju. Prebivalstvo je ondi pravzaprav povsem brezpravno in pozabljeno, razven takrat, ko mu sede za vrat birič bodisi kranjski ali hrvatski. Sicer pa so prebivalci zapuščeni, kakor da bi ne bili vredni, da se kdo drugi zmeni zanje. In vendar je vprašanje ljudske koristi, v katero mora priti jasnost. Prebivalci morajo imeti nekje volilno pravico, določeno mora biti po zakonu, komu naj plačujejo davke in odkod naj pričakujejo podpore. In nekje morajo imeti domovinsko pravico.

Razven dveh navedenih pa je še nekaj manjših in manj znanih krajev, pri katerih se ne ve za mejo. — Ti kraji so:

1. Med občino Drašiči pri Metliki in Vivodino.
2. Med Veliko Dolino (okraj Krško) in Landučem.
3. Med Drago (okraj Kočevje) in Prezidom.
4. Med Babnim poljem (pri Ložu) in med Čabrom.

5. Neki otok v Kolpi pri Kotu (okraj Črnomelj). Komisija, obstoječa iz zastopnikov prizadetih dežel in obeh državnih polovic je začela delovati početkom meseca septembra in je že rešila nekaj spornih vprašanj. Tako na primer se je sporazumno določilo glede meje med Drago in Prezidom, da pripade nekaj nad polovico sveta Kranjski, drugo Hrvatski. Kranjska je tu pridobila kakih 70 hektarov zemlje in dva kmeta. — Glede ostalega spornega ozemlja poročamo, ko bo sporazum dosežen v vseh točkah.

Japonska vojna moč. Leta 1904. so imeli Japonci 168 bataljonov pehote, 59 konjeniških stotnij, 19 pehotnih topniških bataljonov, 14 trdnjavskih bataljonov in 2 prometna bataljona. — Danes pa imajo 244 bataljonov pehote, 89 konjeniških stotnij, 161 topniških baterij, 28 pehotnih topniških bataljonov, 19 trdnjavskih in 5 prometnih bataljonov. Vsega skupaj ima Japonska 1.904.000 izvežbanih vojakov, 115.000 izvežbanih »ljudskih ustašev« (črna vojna) in 846.000 izvežbanih prostovoljcev. — Med častniki vlada izredna kolegijalnost v skupni ljubezni do domovine. — Natančno stanje mornarice iz umevnih razlogov ni dosti znano.

Listnica uredništva: Opetovano smo dobili od več strani vprašanja, kje in če se sploh dobi knjiga, ki bi vsebovala navodila za občinsko uradovanje. — Na razna vprašanja odgovarjamo, da take slovenske knjige sploh nimamo, ker je Globočnikov »Nauk slovenskim županom« v okornem Levstikovem prevodu že davno pošel, a bi bil po skoro 30 letih danes tudi neporaben. Kdaj izide res prepotrebna knjiga za županstva v slovenskem jeziku, tega danes še ne moremo reči; izide pa v doglednem času gotovo! Za sedaj priporočamo »Leiter, Gemeindeverwaltung«; dobi se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani ter stane 6 K. — »Haemmerle, Handbuch für die Gemeinden« je pošel in se prireja nov natis. — Rzsodbe upravnega sodišča so priobčene v »Zeitschrift für die Verwaltung«; posebne zbirke, nanašajoče se le na občinske volitve, pa tudi ni.